

1.2.7 VATANSIZ KIŞİLERİN STATÜSÜNE İLİŞKİN SÖZLEŞME

New York'ta 28 Eylül 1954'te imzalanmıştır

*Yürürlüğe giriş: 6 Haziran 1960, Madde 39'a uygun olarak
Metin: Birleşmiş Milletler Antlaşma Dizileri, Sayı: 5158, Cilt: 360, s. 117*

BAŞLANGIÇ

Sözleşmenin Yüksek Tarafları,

Birleşmiş Milletler Antlaşması ve 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından onaylanan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin insanların temel haklardan ve özgürlüklerden ayrımcılık yapılmaksızın yararlanacağı ilkesini beyan ettiğini göz önünde bulundurarak,

Birleşmiş Milletler'in, çeşitli vesilelerle, vatansız kişilere ilişkin derin endişesini açıkça belirttiğini ve vatansız kişiler için bu temel hak ve özgürlüklerin olası en geniş uygulamasını güvence altına almaya çaba gösterdiğini göz önünde bulundurarak,

Sadece aynı anda mülteci olan vatansız kişilerin 28 Temmuz 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne ilişkin Sözleşme tarafından kapsandığını ve bu Sözleşme'nin kapsamadığı pek çok vatansız kişi olduğunu göz önünde bulundurarak,

Vatansız kişilerin statüsünü Uluslararası bir antlaşma ile düzenleme ve iyileştirmenin arzu edilir olduğunu göz önünde bulundurarak,

Aşağıdakiler üzerinde anlaşmışlardır:

I. BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

1. Madde

"Vatansız Kişi" teriminin tanımı

1. Bu Sözleşme'nin amaçları çerçevesinde "vatansız kişi" terimi, kendi yasalarının işleyişi içinde hiçbir Devlet tarafından vatandaş olarak sayılmayan bir kişi anlamına gelir.

2. Bu Sözleşme:

(i) Birleşmiş Milletler Mülteci Yüksek Komiserliği dışındaki Birleşmiş Milletler kurum ve kuruluşlarından korunma ya da yardım alan kişiler için, böyle bir korunma ya da yardım aldıkları sürece;

(ii) İkamet etmekte oldukları ülkenin yetkili mercilerince o ülkenin vatandaşı olmaya bağılı olan hak ve yükümlülükler sahip olduğı tanınan kişiler için;

(iii) (a) barışa karşı bir suç, bir savaş suçu, ya da insanlığa karşı bir suçu bu tip suçlarla ilgili koşullar yaratmak amacıyla hazırlanan uluslararası belgelerde tanımlandığı biçimiyle işlemiş oldukları;

(b) İkamet ettikleri ülkeye kabul edilmelerinden önce, o ülke dışında siyasi olmayan ciddi bir suç işlemiş oldukları;

(c) Birleşmiş Milletler'in amaç ve ilkelerine aykırı eylemlerden dolayı suçlu sayılmış oldukları

konusunda ciddi kuşklar bulunan kişiler için geçerli olmayacaktır.

2. Madde

Genel yükümlülükler

Her vatansız kişinin kendisini içinde bulunduğı ülkeye karşı, özellikle o ülkenin yasalarına ve yönetmeliklerine ve aynı zamanda kamu düzeninin sürdürülmesi için alınan önlemlere uymasını gerektiren sorumlulukları vardır.

3. Madde

Ayrımcılık Yapılmaması

Sözleşmeci Devletler bu Sözleşme'nin hükümlerini, ırk, din ya da menş e ülkeye bağılı ayrımcılık yapmaksızın bütün vatansız kişilere uygularlar.

4. Madde

Din

Sözleşmeci Devletler, ülkelerindeki vatansız kişilere, ibadet ve çocuklarının dini eğitim özgürlüğü bakımından, en az kendi vatandaşlarına gösterdikleri muamele kadar iyi muamele gösterirler.

5. Madde

Bu Sözleşme'den ayrı olarak verilen haklar

Bu Sözleşme'nin hiçbir hükmü, bir Sözleşmeci Devlet tarafından vatansız kişilere bu Sözleşme dışında verilen diğ er hakları ve menfaatleri ihlal edecek biçimde yorumlanamaz.

6. Madde

"Aynı koşullarla" terimi

Bu Sözleşme'nin amaçları bakımından, "aynı koşullarla" terimi, ilgili kişinin, vatansız bir kişi olmadığı takdirde belirli bir hakkı kullanmak için yerine getirmesi gereken bütün koşulların (geçici ya da sürekli ikamet süresine ve koşullarına ilişkin olanlar da dahil olmak üzere), vatansız bir kişi tarafından doğası nedeniyle yerine getirilemeyecek olanlar dışında, kendisi tarafından yerine getirilmesini gerekli kılar.

7. Madde

Karşılıklılık koşulundan muafiyet

1. Bu Sözleşme'de yer alan daha elverişli hükümler saklı kalmak üzere, bir Sözleşmeci Devlet, genel olarak yabancılara gösterdiği muamelenin aynısını Vatansız kişilere gösterir.

2. Bütün Vatansız kişiler, üç yıllık ikamet süresinden sonra Sözleşmeci Devletlerin ülkesinde yasal karşılıklılık koşulundan muaf olurlar.

3. Her Sözleşmeci Devlet, bu Sözleşme söz konusu Devlet için yürürlüğe girdiği tarihte vatansız kişilerin sahip oldukları hakları ve menfaatleri, karşılıklılık koşulu olmaksızın, kendilerine tanımaya devam ederler.

4. Sözleşmeci Devletler, karşılıklılık koşulunun bulunmaması durumunda, vatansız kişilere 2. ve 3. Paragraflara göre yararlanabilecekleri hak ve menfaatlerin ötesinde hak ve menfaatler tanıma olanaklarını ve karşılıklılık koşulundan muafiyeti 2. ve 3. Paragraflarda belirtilen koşulları yerine getirmeyen vatansız kişileri kapsayacak şekilde genişletmek olanağını uygun bir biçimde değerlendirirler.

2. ve 3. paragrafların hükümleri gerek bu Sözleşme'nin 13, 18, 19, 21 ve 22. Maddelerinde belirtilen hak ve menfaatler için, gerekse bu Sözleşme'de yer almayan hak ve menfaatler için geçerlidir.

8. Madde

İstisnai muamelelerden muafiyet

yabancı bir Devlet vatandaşlarının ya da eski vatandaşlarının şahısları, mülkiyetleri ya da menfaatlerine aykırı olarak alınabilecek istisnai muamelelerle ilgili olarak, Sözleşmeci Devletler, bu gibi muameleleri, vatansız bir kişiye sırf daha önce söz konusu yabancı Devletin vatandaşı olduğu gerekçesiyle uygulamayacaklardır. Bu maddede ifade edilen genel ilkeyi kendi yasamalarına uygun bir biçimde uygulayamayan Sözleşmeci Devletler, uygun koşullarda bu gibi vatansız kişiler lehine muafiyet tanırlar.

9. Madde

Geçici muameleler

Bu Sözleşmenin hiçbir hükmü bir Sözleşmeci Devletin savaş zamanında ya da diğer vahim ve olağanüstü hallerde, belirli bir kişi söz konusu olduğunda, ulusal güvenliği için elzem saydığı geçici muameleleri bu kişinin gerçekte vatansız bir kişi olduğu ve söz konusu muamelelerin ulusal güvenlik nedeniyle sürdürülmesi gerektiği saptanıncaya dek kabul edilmesine engel değildir.

10. Madde

İkametin devamı

1. Vatansız bir kişi İkinci Dünya Savaşı sırasında zorla yerinden edilerek Sözleşmecî Devletlerden birinin topraklarına götürülmüş olup burada ikamet etmekte ise, bu zorunlu kalış süresi bu ülkede yasal ikamet olarak sayılacaktır.

2. Vatansız bir kişi İkinci Dünya Savaşı sırasında bir Sözleşmecî Devletin ülkesinden sürgün edilip bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden önce sürekli ikamet amacı ile oraya dönmüş ise, sürgünden önceki ve sonraki ikamet dönemi, aralıksız ikamet zorunlu olduğu durumlarda, bir tek aralıksız ikamet sayılacaktır.

11. Madde

Vatansız denizciler

Her Sözleşmecî Devlet, bayrağını taşıyan bir geminin mürettebatı arasında düzenli bir biçimde hizmete alınmış Vatansız kişiler varsa, bu kişilerin ülkesinde yerleşmesine izin verme olanaklarını ve kendilerine seyahat belgeleri vermeyi ya da geçici olarak ülkesine kabul etmeyi özellikle bir başka ülkeye yerleşmelerini kolaylaştırmak üzere olumlu bir yaklaşımla göz önünde bulundurur.

II. BÖLÜM

HUKUKSAL STATÜ

12. Madde

Kişisel statü

1. Vatansız bir kişinin kişisel statüsü daimi ikametgahının ait olduğu ülkenin kanununa, ikametgâhı yoksa oturduğu ülkenin kanununa göre düzenlenir.

2. Vatansız bir kişi tarafından daha önce elde edilen ve kişisel statüye ilişkin olan haklara, özellikle evliliğe bağlı haklara, her Sözleşmecî Devlet tarafından, eğer bu gerekliyse, söz konusu devletin yasalarının gösterdiği koşulları yerine getirmek kaydıyla, saygı gösterilir; ancak, söz konusu hakkın, kişi vatansız olmasaydı o devletin yasaları tarafından tanınacak haklar arasında bulunması gereklidir.

13. Madde

Menkul ve gayrimenkul mülkiyet

Sözleşmecî Devletler menkul ve gayrimenkullerin edinimi ve bununla ilişkili diğer haklar, menkul ve gayrimenkul mülkiyete ait kira ve diğer sözleşmeler bakımından vatansız kişilere mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak tanınanlardan daha az elverişli olmayan bir muamele uygulurlar.

14. Madde

Sanatsal haklar ve sınai mülkiyet

Sınai mülkiyetin, örneğin buluşlar, dizaynlar ya da modeller, ticari markalar ve ticari unvanların, ve edebi, sanatsal ve bilimsel çalışmalarla ilgili hakların korunması konusunda, vatansız bir kişi daimi ikametinin bulunduğu ülkede bu ülkenin vatandaşlarına tanınan korunmanın aynısından yararlanır. Vatansız kişi, diğer Sözleşmeciler Devletlerden herhangi birinin ülkesinde, bu ülkede oluşan ikametinin bulunduğu ülkenin vatandaşlarına tanınan korumanın aynısından yararlanır.

15. Madde

Dernek hakkı

Sözleşmeciler Devletler, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, siyasi olmayan ve kazanç amacı taşımayan dernekler ile sendikalara ilişkin olarak, mümkün olduğunca elverişli ve her durumda, aynı koşullardaki yabancılara genel olarak tanınandan daha az elverişli olmayan bir muamele uygularlar.

16. Madde

Mahkemelerde taraf olarak bulunma hakkı

1. Vatansız bir kişi bütün Sözleşmeciler Devletlerin ülkelerinde hukuk mahkemelerine serbestçe başvuruda bulunabilir.

2. Vatansız bir kişi, daimi ikametinin bulunduğu Sözleşmeciler Devlette, adli yardım ve cautio judicatum solvi den (teminat akçesinden) muafiyet dahil olmak üzere mahkemelere başvuruya ilişkin konularda bir vatandaşınkiyle aynı muameleden yararlanır.

3. Vatansız bir kişi, 2. paragrafta sözü edilen konular hakkında, daimi ikametinin bulunduğu ülkeden başka ülkelerde daimi ikametinin bulunduğu ülke vatandaşlarına gösterilen muamelelerin aynısından yararlanır.

III. BÖLÜM

KAZANÇ GETİREN İSTİHDAM

17. Madde

Ücretli İstihdam

1. Sözleşmeciler Devletler, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, ücretli bir işte çalışma hakkı bakımından mümkün olduğunca elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan muamele uygularlar.

2. Sözclemeci Devletler, ücretli işlerde çalışmak bakımından bütün vatansız kişilerin, ve özellikle de ülkelerine bir işçi bulma programı ya da göçmen getirme planına göre girmiş olan vatansız kişilerin haklarını, kendi vatandaşlarına tanıdıkları haklara benzetmek konusuna olumlu yaklaşacaklardır.

18. Madde

Serbest Çalışma

Sözclemeci Devletler, ülkelerinde yasal olarak bulunan vatansız kişilere, tarım, sanayi, küçük sanatlar ve ticaret alanlarında kendi işyerlerini açmak ve ticari ve sınai şirketler kurmak konularında mümkün olduğu kadar elverişli, ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan bir muamele uygularlar.

19. Madde

Yüksek tahsile dayalı serbest meslekler

Her Sözclemeci Devlet, ülkesinde yasal olarak ikamet eden ve söz konusu Devletin yetkili makamlarınca tanınan diplomalara sahip olup, yüksek tahsile dayalı serbest bir mesleği icra etmek isteyen vatansız kişilere mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan bir muamele uygularlar.

IV. BÖLÜM

SOSYAL DURUM

20. Madde

Vesika ile dağıtım

Bütün nüfusun tabi olduğu ve az bulunan maddelerin genel dağıtımını düzenleyen bir vesika sisteminin mevcut olduğu durumlarda, vatansız kişilere vatandaşlarla aynı muamele uygulanacaktır.

21. Madde

Konut edinme

Sözclemeci Devletler, konut edinme ile ilgili olarak, bu meselenin yasalar ve yönetmeliklerle düzenlendiği ya da kamu makamlarının kontrolüne tabi olduğu ölçüde, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden Vatansız kişilere mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan bir muamele uygularlar.

22. Madde

Devlet eğitimi

1. Sözclemeci Devletler, vatansız kişilere, ilk öğretim konusunda, vatandaşlarına uyguladıkları muamelenin aynısını uygulurlar.

2. Sözclemeci Devletler, vatansız kişilere, ilk öğretim dışındaki eğitim konusunda ve, özellikle öğretimden yararlanma, yabancı ÷lke okullarında alınmış sertifikaların, diploma ve yüksek öğretim diplomalarının tanınması, ve harç ve ücretlerden muafiyet ve burslardan yararlanma konularında, mümkün olduğu kadar elverişli ve her durumda aynı koşullardaki yabancılara genel olarak gösterilenden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulurlar.

23. Madde

Sosyal yardım

Sözclemeci Devletler, ÷lkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, sosyal yardım ve destek konularında kendi vatandaşlarına uyguladıkları muamelenin aynısını uygulurlar.

24. Madde

Çalışma yasaları ve sosyal güvenlik

1. Sözclemeci Devletler, ÷lkelerinde yasal olarak ikamet eden Vatansız kişilere, aşağıdaki konularda kendi vatandaşlarına uyguladıkları muamelenin aynısını uygulurlar:

(a) Bu konular yasalar ya da yönetmeliklerle düzenlendiği ya da idari makamların kontrolüne tabi oldukları ölçüde: ücret, ücrete dahil olduğu durumlarda aile yardımları, çalışma saatleri, fazla mesai düzenlemeleri, ücretli tatiller, evde çalışmaya dair sınırlamalar, çalışmaya başlama yaşı, çıraklık ve mesleki eğitim, Kadınların çalışması ve gençlerin çalışması, ve toplu sözcleme ile verilen haklardan yararlanma;

(b) Sosyal güvenlik (istihdam, kazalar, mesleki hastalıklar, hamilelik, hastalık, sakatlık, yaşlılık, ölüm, işsizlik, ailevi yükümlölükler ile, ulusal yasalara ya da yönetmeliklere göre, bir sosyal güvenlik programı kapsamına giren herhangi bir diğer beklenmedik durumla ilgili yasal hükümler) aşağıdaki sınırlamalara tabidir:

(i) Kazanılmış hakların ve kazanılmak üzere olan hakların korunması için uygun düzenlemeler mevcut olabilir;

(ii) İkamet edilen ÷lkenin ulusal yasaları ya da düzenlemeleri, tamamen devlet fonlarından karşılanan ödenekler ya da ödenek bölümleri ile, normal bir emeklilik ödeneği için gerekli aidat koşullarını yerine getirmemiş kişilere yapılan yardımlar konusunda özel düzenlemeler yapabilir.

2. Vatansız bir kişinin bir iş kazası ya da mesleki hastalık sonucu ölümünden doğacak tazminat haklarına, hak sahibinin Sözclemeci Devletin toprakları dışında ikamet etmesinden etkilenmez.

3. Sözclemeci Devletler, sosyal güvenlik konusunda kazanılmış haklara ya da kazanılmak üzere olan haklara ilişkin olarak aralarında sonuçlandırdıkları, ya da gelecekte aralarında sonuçlandırabilecekleri antlaşmaların sağlayacağı faydaları, sadece söz konusu antlaşmaları

imzalayan Devletlerin vatandaşlarına uygulanan koşullara tabi olmak şartıyla, vatansız kişileri de kapsayacak şekilde genişleteceklerdir.

4. Sözleşmeci Devletler, Sözleşmeci olmayan Devletler ile aralarında herhangi bir zamanda yürürlükte bulunan benzer antlaşmaların faydalarını, mümkün olduğu derecede Vatansız kişileri de kapsayacak şekilde genişletmek imkanlarını olumlu bir yaklaşımla göz önünde bulunduracaklardır.

V. BÖLÜM

IDARI ÖNLEMLER

25. Madde

Idari Yardım

1. Vatansız bir kişinin bir hakkını kullanması için normal koşullarda yabancı bir ülke makamlarının yardımına ihtiyaç duyduğu, ancak kendilerine başvuruda bulunacak durumda olmadığı durumlarda ikamet ettiği Sözleşmeci Devlet bu yardımın kendi makamlarınca yapılmasını sağlar.

2. 1. Paragrafta sözü edilen makam ya da makamlar, normal koşullarda bir yabancıya kendi ulusal makamları tarafından ya da aracılığı ile verilebilecek belgeleri ya da sertifikaları vatansız kişilere verirler ya da bunların kendi denetimleri altında verilmesini sağlarlar.

3. Bu şekilde verilen belgeler ya da sertifikalar, yabancılara kendi ulusal makamları tarafından ya da aracılığı ile verilen resmi belgeler gibi kabul edilirler ve aksi kanıtlanıncaya kadar geçerli sayılırlar.

4. Yoksul kişilere tanınabilen istisnai uygulamalar saklı kalmak koşulu ile, burada sözü edilen hizmetler için ücret alınabilir; bununla birlikte bu ücretler makul miktarda ve benzer hizmetler için vatandaşlardan alınan harçlarla orantılı olacaktır.

5. Bu madde hükümleri hiçbir suretle 27. ve 28. maddeleri ihlal etmez.

26. Madde

Seyahat özgürlüğü

Her Sözleşmeci Devlet ülkesinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, aynı koşullarda genellikle yabancılara uygulanan düzenlemelere tabi olarak, ikamet yerlerini seçme ve ülkesi içinde serbestçe seyahat etme hakkını tanıyacaktır.

27. Madde

Kimlik belgeleri

Sözleşmeci Devletler, ülkelerinde bulunan ve geçerli bir seyahat belgesine sahip olmayan her vatansız kişiye kimlik belgeleri çıkarırlar.

28. Madde

Seyahat belgeleri

Sözleşmecı Devletler, ülkelerinde yasal olarak ikamet eden vatansız kişilere, ulusal güvenlik ya da kamu düzenine ilişkin zorlayıcı nedenler başka türlüünü gerektirmedikçe, söz konusu ülke dışına seyahat edebilmeleri için gerekli seyahat belgelerini çıkartırlar, ve bu belgelerle ilgili olarak bu Sözleşme'nin Programındaki hükümler uygulanır. Sözleşmecı Devletler bu tür bir belgeyi ülkelerinde bulunan diğer herhangi bir vatansız kişi için çıkarabilirler; ülkelerinde bulunup yasal olarak ikamet ettikleri ülkeden bir seyahat belgesi alma imkanından yoksun olan vatansız kişilerin durumunu özellikle olumlu bir yaklaşımla göz önüne alırlar.

29. Madde

Mali yükümlülükler

1. Sözleşmecı Devletler vatansız kişileri, her ne isim altında olursa olsun, benzer durumlarda vatandaşlarına uyguladıklarından ya da uygulayabileceklerinden başka ya da daha yüksek resim, harç ya da vergiye tabi tutamazlar.

2. Yukarıdaki paragraf hükümleri, kimlik belgeleri de dahil olmak üzere, yabancılar için çıkartılan idari belgelerle ilgili harçlara ait yasa ve yönetmelik hükümlerinin vatansız kişilere uygulanmasına engel değildir.

30. Madde

Varlık nakli

1. Bir Sözleşmecı Devlet, kendi yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak, Vatansız kişilerin, ülkesine getirdikleri varlıklarını, yeniden yerleşmek üzere kabul edildikleri diğer bir ülkeye nakletmelerine izin verir.

2. Bir Sözleşmecı Devlet, yeniden yerleşmek üzere kabul edildikleri bir başka ülkede yerleşmeleri için gerekli olan herhangi bir yerdeki değerli varlıklarını götürmek için izin isteyen vatansız kişilerin başvurularını olumlu bir yaklaşımla değerlendirir.

31. Madde

Sınır dışı etme

1. Sözleşmecı Devletler ülkelerinde yasal olarak ikamet eden Vatansız bir kişiyi ulusal güvenlik ya da kamu düzeni ile ilgili nedenler dışında Sınır dışı edemezler.

2. Böyle bir vatansız kişinin sınır dışı edilmesi, ancak ilgili yasal sürece uygun olarak alınmış bir kararı izleyebilir. Zorlayıcı ulusal güvenlik nedenlerinin başka türlüünü gerekli kıldığı koşullar dışında, vatansız kişinin, suçsuzluğunu kanıtlamak üzere delil sunmasına, ve aynı amaçla yetkili bir makam ya

da yetkili makam tarafından özel bir biçimde seçilmiş bir ya da birkaç kişi nezdinde itiraz etmesine ve temsil edilmesine izin verilir.

3. Sözleşmeciler Devletler böyle bir vatansız kişiye, diğer bir ülkeye yasal olarak kabulünü sağlayabilmesi için makul bir süre tanır. Sözleşmeciler Devletler, bu süre içinde gerekli buldukları iç işleriyle ilgili herhangi bir önlemleri uygulama hakkını saklı tutarlar.

32. Madde

Vatandaşlığa alma

Sözleşmeciler Devletler, Vatansız kişileri özümlemeyi ve Vatandaşlığa almayı mümkün olduğu ölçüde kolaylaştırırlar. Özellikle vatandaşlığa alma işlemlerini çabuklaştırmak ve bu işlemlerin masraf ve resimlerini mümkün olduğu ölçüde azaltmak için her türlü çabayı sarfederler.

VI. BÖLÜM

SON HÜKÜMLER

33. Madde

Ulusal yasamayla ilgili bilgilendirme

Sözleşmeciler Devletler, bu Sözleşme'nin uygulanmasını güvence altına almak üzere kabul ettikleri yasalar ve yönetmelikler hakkında Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bilgi verirler.

34. Madde

Anlaşmazlıkların çözümü

Bu Sözleşme'nin Tarafları arasında Sözleşme'nin yorumlanmasına ya da uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilen ve diğer yollarla çözülemeyen herhangi bir anlaşmazlık, anlaşmazlığın taraflarından herhangi birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı'na sevk edilir.

35. Madde

İmza, onay ve taraf olma

1. Bu Sözleşme Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde 31 Aralık 1955'e kadar imzaya açık olacaktır.

2. Sözleşme aşağıdakiler için imzaya açık olacaktır:

(a) Birleşmiş Milletler'e üye herhangi bir Devlet;

(b) Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Birleşmiş Milletler Konferansı'na katılmaları için çağrıda bulunulan başka herhangi bir Devlet; ve

(c) Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından imzaya ya da taraf olmaya çağrılan herhangi bir Devlet.

3. Sözleşme onaylanacaktır ve onay belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne teslim edilecektir.

4. Sözleşme, bu maddenin 2. Paragrafında belirtilen Devletlerin taraf olmasına açık olacaktır. Taraf olma, taraf olma belgelerinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne teslim edilmesiyle başlayacaktır.

36. Madde

Ülkesel uygulama hükmü

1. Her Devlet, imza, onay ya da taraf olma sırasında bu Sözleşme'nin, uluslararası ilişkilerinden sorumlu olduğu ülke topraklarının tümünü ya da herhangi birini kapsayacağını bildirebilir. Bu tür bir bildiri, Sözleşme ilgili Devlet için yürürlüğe girdiğinde geçerli hale gelecektir.

2. Sürecin bundan sonraki herhangi bir aşamasında kapsamda böyle herhangi bir genişleme Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne gönderilen bildirimle yapılacaktır ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin bu bildiri almasından doksan gün sonra, ya da Sözleşme'nin ilgili Devlet için yürürlüğe girdiği günden sonra, hangisi daha sonra ise, geçerli hale gelecektir.

3. Sözleşme'nin imza, onay ya da taraf olma aşamasında kapsamadığı ülke topraklarına ilişkin olarak, her ilgili Devlet, anayasal nedenlerle gerekli olduğu durumlarda söz konusu ülkelerin Hükümetlerinin onayına bağlı olarak, Sözleşme'nin uygulanmasını söz konusu ülke topraklarını kapsayacak şekilde genişletmek için gerekli adımları atma olasılığını göz önünde bulundurmalıdır.

37. Madde

Federal devlet hükmü

Federal ya da üniter olmayan bir Devlet için aşağıdaki koşullar geçerli olacaktır:

(a) Bu Sözleşme'nin, Federal yasama organının yasama yetkisi alanına giren maddeleriyle ilgili olarak, Federal Hükümet'in yükümlülükleri, bu çapta Federal Devlet olmayan tarafların yükümlülükleriyle olacaktır;

(b) Bu Sözleşme'nin, Federasyonu oluşturan ve Federasyonun anayasasına göre yasamayla ilgili adımlar atma zorunluluğu bulunmayan Devlet, eyalet ya da kantonlarından her birinin yasama yetkileri alanına giren maddeleriyle ilgili olarak Federal Hükümet, bu tür maddeleri, Federasyonu oluşturan Devletler, eyaletler ve kantonların yetkili makamlarına mümkün olan en kısa zamanda ve olumlu bir yorumla birlikte bildirir.

(c) Bu Sözleşmeye Taraf bir Federal Devlet, kendisine herhangi bir başka Sözleşmeci Devletin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri aracılığıyla iletilecek talebi üzerine, Sözleşmenin herhangi bir hükmü hakkında Federasyondaki ve Federasyonu oluşturan birimlerdeki mevcut yasalara ve uygulamalara

ilişkin olarak, söz konusu hükmün yasal ya da başka yollarla ne derecede yürürlükte olduğunu gösteren bir açıklama sunar.

38. Madde

Çekinceler

1. Her Devlet, imza, onay ya da taraf olma sırasında Sözleşmenin 1, 3, 4, 16 (1) ve 33-42 (dahil) maddeleri dışındaki maddelere çekince koyabilir.

2. Bu maddenin 1. Paragrafına uygun olarak bir çekince koyan herhangi bir Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne iletileceği bir bildirim ile söz konusu çekinceyi herhangi bir zaman geri alabilir.

39. Madde

Yürürlüğe giriş

1. Bu Sözleşme altıncı onay ya da taraf olma belgesinin teslim gününü izleyen doksanıncı gün Yürürlüğe girer.

2. Altıncı onay ya da taraf olma belgesinin teslim edilmesinden sonra Sözleşmeyi onaylayan ya da Sözleşmeye taraf olan Devletlerden her biri için Sözleşme, söz konusu Devletin onay ya da taraf olma belgesinin teslim tarihini izleyen doksanıncı gün yürürlüğe girer.

40. Madde

Taraf olmaya son verme

1. Herhangi bir Sözleşmeci Devlet Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine göndereceği bir bildirim ile bu Sözleşmeye taraf olmaya herhangi bir zaman son verebilir.

2. Taraf olmaya son verme, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından bildirim alınması tarihinden bir yıl sonra ilgili Sözleşmeci Devlet için yürürlüğe girer.

3. 36. madde çerçevesinde bir duyuru ya da bildirimde bulunan her Devlet, bu tarihten sonraki herhangi bir tarihte Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine göndereceği bir duyuru yoluyla, Sözleşmenin bildirimde belirtilen ülkeleri bu duyurunun Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten bir yıl sonra kapsamayacağını beyan edebilir.

41. Madde

Düzeltilmeler

1. Herhangi bir Sözleşmeci Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine göndereceği bir bildirim yoluyla bu Sözleşmenin düzeltilmesini her zaman talep edebilir.

2. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bu talep hakkında, eğer varsa, atılacak adımlar konusunda tavsiyede bulunur.

42. Madde

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin duyuruları

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Birleşmiş Milletler üyesi olan bütün Devletlere ve 35. Maddede belirtilen üye olmayan Devletlere aşağıdaki hususlar hakkında bilgi verir:

- (a) 35. madde uyarınca yapılan imza, onay ve taraf olma işlemleri;
- (b) 36. madde uyarınca yapılan bildirim ve duyurular;
- (c) 38. madde uyarınca koyulan ve geri çekilen çekinceler;
- (d) 39. madde uyarınca bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih;
- (e) 40. madde uyarınca yapılan fesihler ve bildirimler;
- (f) 41. madde uyarınca yapılan düzeltme önerileri.

YUKARIDAKI HUSUSLARI ONAYLAYARAK, aşağıda imzaları bulunanlar, usulüne uygun yetkili olarak, bu Sözleşmeyi Hükümetleri adına imzalamışlardır.

New York'ta yirmi sekiz eylül bin dokuz yüz elli dört tarihinde, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca metinleri aynı derecede geçerli olmak suretiyle bir nüsha olarak düzenlenmiş olup Birleşmiş Milletler arşivlerinde bulunacaktır, ve onaylı suretleri bütün Birleşmiş Milletler üyesi Devletlere ve 35. maddede belirtilen üye olmayan Devletlere iletilecektir.

PROGRAM

Paragraf 1

1. Bu Sözleşmenin 28. maddesinde belirtilen seyahat belgesi, belge sahibinin 28 Eylül 1954 tarihli Sözleşmeye göre vatansız bir kişi olduğunu belirtmelidir.

2. Bu belge, biri İngilizce ya da Fransızca olmak üzere, en az iki dilde düzenlenecektir.

3. Sözleşmeci Devletler buraya ekli olan örnek seyahat belgesini uygulamanın arzu edilirlğini değerlendireceklerdir.

Paragraf 2

Belgeyi veren ülkenin geçerli olan düzenlemelere bağlı olarak, çocuklar anne ve babadan birinin ya da istisnai durumlarda diğer bir reşitin seyahat belgesine kaydedilebilirler.

Paragraf 3

Belgenin çıkartılması için alınan harçlar, ulusal pasaportlara uygulanan en düşük harçtan fazla olamaz.

Paragraf 4

Özel ya da istisnai durumlar dışında, belge, mümkün olduğu kadar çok sayıda ülke için geçerli olacak şekilde verilir.

Paragraf 5

Belge, en az üç ay ve en fazla iki yıl için geçerli olacaktır.

Paragraf 6

1. Belge sahibi yasal ikametgahını bir başka ülkeye nakletmediği ve belgeyi veren makamın ülkesinde yasal olarak ikamet ettiği sürece belgenin yenilenmesi ya da geçerlik süresinin uzatılması konusu belgeyi çıkartan makama aittir. Yeni bir belge verilmesi konusu, aynı koşullar altında, eski belgeyi çıkartan makama aittir.

2. Diplomatik temsilciler ya da konsolosluk makamları, hükümetleri tarafından verilmiş olan seyahat belgelerinin süresini altı ayı geçmeyen bir süre için uzatmak üzere yetkilendirilebilirler.

3. Sözleşmeciler Devletler artık kendi ülkelerinde yasal olarak ikamet etmeyen fakat yasal ikametgahlarının bulunduğu ülkeden bir seyahat belgesi alamayan vatansız kişilerin seyahat belgelerinin yenilenmesi ya da geçerlik sürelerinin uzatılması ya da yeni belge çıkartılması imkanlarını olumlu bir yaklaşımla değerlendirirler.

Paragraf 7

Sözleşmeciler Devletler bu Sözleşmenin 28. Maddesindeki hükümlere uygun olarak çıkartılmış belgelerin geçerliliklerini tanırlar.

Paragraf 8

Vatansız kişilerin gitmek istedikleri ülkenin yetkili makamları, kendisini ülkeye kabul edeceklerse ve bir vizeye gerek varsa sahibi olduğu belgeye vize verirler.

Paragraf 9

1. Sözleşmeciler Devletler, nihai olarak gidecekleri ülkenin vizesini almış olan vatansız kişilere transit vizeleri vermeyi taahhüt ederler.

2. Bu vizelerin verilmesi, herhangi bir yabancıya vize verilmemesini haklı gösterebilecek nedenlerle reddedilebilir.

Paragraf 10

Çıkış, giriş ya da transit vizesine uygulanacak harçlar, yabancı pasaportlar için olan vizelere uygulanan en düşük tarifeyi geçemez.

Paragraf 11

Vatansız bir kişi başka bir Sözleşmecî Devletin ülkesinde yasal olarak ikamet etmeye başladığında, 28. maddenin hüküm ve koşullarına göre yeni bir belge çıkartılması sorumluluğu artık bu ülkenin yetkili makamlarına ait olur, ve vatansız kişinin bu makamlara başvuruda bulunma hakkı olur.

Paragraf 12

Yeni bir belge veren makam eski belgeyi geri alır ve eğer eski belgede geri alındıktan sonra iadesi isteniyorsa belgeyi veren ülkeye iade eder; aksi takdirde yeni belgeyi veren makam, eskisini geri alır ve iptal eder.

Paragraf 13

1. Bu Sözleşmenin 28. maddesine uygun olarak çıkartılan bir seyahat belgesi, aksine bir ifade içermedikçe, belge sahibine, bu belgenin geçerlik süresi içinde herhangi bir zamanda o ülkeye tekrar girmesine hak kazandırır. Her durumda, vatansız kişinin gitmek istediği ülke yeniden giriş hakkına göre seyahat belgesi üzerinde ısrar etmedikçe, belge sahibinin belgeyi çıkartan ülkeye geri dönebileceği süre üç aydan az olamaz.

2. Bir önceki alt-paragrafın hükümlerine tabi olarak, bir Sözleşmecî Devlet belge sahibinden, ülkesinden çıkışa ya da ülkesine dönüşe ilişkin olarak emredilen resmi uygulamalara uymasını isteyebilir.

Paragraf 14

Sadece 13. paragrafın hükümleri saklı kalmak koşuluyla, Bu Programın hükümleri, Taraf Devletlerin topraklarında geçerli olan, ülkeye giriş, transit geçiş, geçici ikamet, yerleşme ve çıkış hallerine ilişkin yasa ve yönetmelikleri hiçbir suretle etkilemez.

Paragraf 15

Belgenin çıkartılması ya da belgeye konan giriş kayıtları, özellikle vatandaşlıkla ilgili olarak, belge sahibinin statüsünü belirlemez ya da etkilemez.

Paragraf 16

Bir belgenin çıkartılması, sahibine, hiçbir suretle, belgeyi çıkartan ülkenin diplomatik temsilcileri ya da konsolosluk makamlarınca korunma hakkı vermez, ve bu temsilci ya da makamlara da ipso facto/doğrudan olarak bir koruma hakkı vermez.

Seyahat Belgesi Örneği

Belgenin kitapçık biçiminde olması (yaklaşık 10 santimetre), kimyasal ya da diğer yollarla yapılacak silinme ya da değişikliklerin kolaylıkla farkedilebileceği bir tarzda basılması, ve "28 Eylül 1954 Sözleşmesi" kelimelerinin, belgeyi düzenleyen ülkenin dilinde her sayfada tekrar edilerek basılması tavsiye edilir.

(Kitapçığın kapağı)

SEYAHAT BELGESİ

(28 Eylül 1954 Sözleşmesi)

Sayı. -----

(1)

SEYAHAT BELGESİ

(28 Eylül 1954 Sözleşmesi)

Bu belge, geçerlik süresi uzatılmazsa ya da yenilenmezse ----- tarihinde geçerlik süresi sona erer.

Soyadı -----

Adı (ları) -----

Refakatindeki çocuk (lar) -----

1. Bu belge, sahibine sadece ulusal bir pasaport yerine kullanılabilcek bir seyahat belgesi sağlamak amacıyla verilmiştir. Sahibinin vatandaşlık durumuna ilişkin olarak hiçbir hüküm ifade etmez ve vatandaşlığını etkilemez.

2. Belge sahibinin ----- ye (buraya makamlarınca belge verilen ülkenin Adı yazılır) Aşağıda daha sonrası için bir tarih yazılmamış ise ----- tarihinde/tarihine kadar dönmesine izin verilmiştir (belge sahibinin gitmek istediği ülke, yeniden giriş hakkını sağlayan seyahat belgesi üzerinde ısrar etmedikçe, belge sahibinin belgeyi çıkartan ülkeye geri dönmesine izin verilen süre üç aydan az olmamalıdır).

3. Belge sahibinin bu belgenin verildiği ülkeden başka bir ülkede ikamet etmesi durumunda, yeniden seyahat etmek isterse, yeni bir belge almak için ikametgahının bulunduğu ülkenin yetkili makamlarına başvuruda bulunmalıdır. (Eski seyahat belgesi, belgeyi veren makama gönderilmek üzere, yeni belgeyi veren makam tarafından geri alınmalıdır.)¹

(Bu belge kapak hariç, 32 sayfadır.)

1 Parantez içindeki cümlelerin yer alması Hükümetlerin tercihlerine bağlıdır.

(2)

Doğum yeri ve tarihi -----

Mesleği -----

şimdiki ikametgâhı -----

* Karısının evlenmeden önceki Soyadı ve Adı (lacı) -----

* Kocanın Soyadı ve Adı (lacı) -----

Eşkali

Boy -----

Saç -----

Göz rengi -----

Burun -----

Yüz şekli -----

Renk -----

Özel işaretler -----

Refakatindeki çocuklar

Soyadı Adı (lârp) Doğum yeri ve tarihi Cinsiyeti

Gereksiz kelimeleri çiziniz.

(Bu belge, kapak hariç, 32 sayfadır.)

(3)

Belge sahibinin fotoğrafı ve belgeyi veren makamın damgası
Belge sahibinin parmak izi (eğer gerekiyorsa)

Belge sahibinin imzası -----

(Bu belge, kapak hariç, 32 sayfadır.)

(4)

1. Bu belge aşağıdaki ülkeler için geçerlidir:

2. Bu belgenin verilmesine esas teşkil eden belge ve belgeler:

Belgenin verildiği yer: -----

Veriliş tarihi: -----

Belgeyi veren makamın
imzası ve damgası:

Ödenen harç:

(Bu belge, kapak hariç, 32 sayfadır.)

(5)

Geçerlik süresinin uzatılması ya da yenilenmesi

Ödenen harç: ----- tarihinden

----- tarihine kadar uzatılmıştır.

Belgenin verildiği yer: ----- Veriliş tarihi: -----

Belgenin geçerlilik süresini uzatan ya da

yenileyen makamın imzası ve damgası:

Geçerlik süresinin uzatılması ya da yenilenmesi

Ödenen harç: ----- tarihinden
----- tarihine kadar uzatılmıştır.

Belgenin verildiği yer: ----- Veriliş tarihi: -----

Belgenin geçerlilik süresini uzatan ya da
yenileyen makamın imzası ve damgası:

(Bu belge, kapak hariç, 32 sayfadır.)

(6)

Geçerlik süresinin uzatılması ya da yenilenmesi

Ödenen harç: ----- tarihinden
----- tarihine kadar uzatılmıştır.

Belgenin verildiği yer: ----- Veriliş tarihi: -----

Belgenin geçerlilik süresini uzatan ya da
yenileyen makamın imzası ve damgası:

Geçerlik süresinin uzatılması ya da yenilenmesi

Ödenen harç: ----- tarihinden
----- tarihine kadar uzatılmıştır.

Belgenin verildiği yer: ----- Veriliş tarihi: -----

Belgenin geçerlilik süresini uzatan ya da
yenileyen makamın imzası ve damgası:

(Bu belge, kapak hariç, 32 sayfadır.)

(7 - 32)

Vizeler

Belge sahibinin Adı ve Soyadı her vizede tekrar edilir.

(Bu belge, kapak hariç, 32 sayfadır.)

EK

VATANSIZ KIŞİLERİN STATÜSÜNE DAIR BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NİHAİ BİLDİRİSİ

1. Ekonomik ve Sosyal Konsey, 26 Nisan 1954'te on yedinci oturumunda, 526 A (XVII) sayılı kararıyla, 28 Temmuz 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme'nin hükümleri ile Hükümetler tarafından yapılan tavsiyelerin ışığında, 1950'de Ekonomik ve Sosyal Konsey Ad Hoc Komitesi (kısa süreli ve tek bir görev için kurulan komite) tarafından hazırlanan Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Protokol taslağını tekrar gözden geçirmek ve belgeyi imzaya açmak üzere, ikinci bir tam yetkili temsilciler konferansı toplanması gerektiğine karar vermişlerdir.

Konferans 13 - 23 Eylül 1954 tarihlerinde New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde toplanmıştır.

Aşağıdaki yirmi yedi Devletin Hükümetleri, hepsi başarılı itimatnameler ya da kendilerini Konferansa katılmaları konusunda yetkilendiren başka atama iletileri sunan delegeler tarafından temsil edilmişlerdir:

Avustralya		İsrail
Belçika		İsveç Birleşik Krallığı
Brezilya		İsviçre
Danimarka		Kamboçya
Ekvator		Kolombiya
El Salvador		Kosta Rica
Federal	Alman	Liechtenstein
Cumhuriyeti		
Filipinler		Monako
Fransa		Norveç
Guatemala		Papalık (Vatikan)
Hollanda		Türkiye
Honduras		Yemen
Iran		Yugoslavya

Aşağıdaki beş Devletin Hükümetleri gözlemci düzeyinde temsil edilmişlerdir:

Arjantin	Mısır
Endonezya	Yunanistan
Jaonya	

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinden bir temsilci, oy verme hakkı olmaksızın, Konferansın müzakerelerine katılmıştır.

Konferans, ilgili uzman kuruluşları, oy verme hakları olmaksızın muamelelere katılmaya çağırma kararı almıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü buna uygun olarak temsil edilmiştir.

Konferans ayrıca, Ekonomik ve Sosyal Konsey tarafından danişsal statü tanınan ve Genel Sekreter tarafından Kayıt'a dahil edilen sivil toplum örgütleri temsilcilerine, Konferansa yazılı ya da sözlü bildirimler sunmaları için izin verme kararı almıştır.

Aşağıdaki sivil toplum örgütleri temsilcileri gözlemci olarak bulunmuşlardır:

Kategori A:

Uluslararası Serbest Sendikalar Konfederasyonu
Uluslararası Hıristiyan Sendikaları Federasyonu

Kategori B:

Agudas Israel
Uluslararası Sorunlarla İlgili Kiliseler Komisyonu
Musevi Örgütleri Danışma Konseyi
Dostların Dünyası Danışma Komitesi
Katolik Hayırseverlerin Uluslararası Konferansı
Uluslararası İnsan Hakları Cemiyeti
Dünya Musevi Kongresi
Dünya Genç Hıristiyan Dernekleri İttifakı

Kayıt Yaptıran Örgütler:

Lutherici Dünya Federasyonu

Konferans, Danimarka'dan Bay Knud Larsen'i Başkan, ve Belçika'dan Bay A. Herment ile Brezilya'dan Bay Jayme de Barros Gomes'i Başkan Yardımcıları olarak seçmiştir.

Konferans, silmeye karar verdiği 5. kural dışında (E/CONF.17/2/Add.1), Genel Sekreter tarafından oluşturulan Geçici Gündemi, gündem olarak kabul etmiştir (E/CONF.17/2). 12. Toplantısında, Konferans 7. Kuralı değiştirme kararı almıştır (E/CONF.17/2/Add.2).

Konferans şunları atamıştır: (i) Konferans Başkanı ile Avusturya, Belçika, Brezilya, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Federal Alman Cumhuriyeti, Fransa ve İsrail'in temsilcilerinden oluşan, "Vatansız Kişi" Teriminin tanımı üzerine bir Taslak Komitesi; (ii) Konferans Başkanı ile Belçika, Birleşik Krallık, Brezilya, Fransa, Federal Alman Cumhuriyeti ve Yugoslavya'nın temsilcilerinden oluşan, Vatansız Kişiler için Seyahat Belgesi Sorunu üzerine bir Ad Hoc Komite; ve (iii) Konferans Başkanı ile Belçika, Birleşik Krallık, Fransa ve Guatemala temsilcilerinden oluşan bir Usul Komitesi.

Konferans, tartışmalarına temel olarak, Ekonomik ve Sosyal Konsey'in Mülteciler ve Vatansız Kişiler üzerine Ad Hoc Komitesi tarafından 1950'de Cenevre'de düzenlenen ikinci oturumunda hazırlanan Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Taslak Protokol ile 2 - 25 Temmuz 1951 tarihlerinde Cenevre'de düzenlenen Mültecilerin ve Vatansız Kişilerin Statüsü Üzerine Birleşmiş Milletler Tam Yetkili Temsilciler Konferansının kabul ettiği Mültecilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme'nin hükümlerini almıştır. Konferansın temel çalışma belgesi Genel Sekreter'in bir memorandumu (belge E/CONF.17/2/Add.3) olmuştur.

Konferans, 12 olumlu ve 3 çekimsiz oyla, ve hiç olumsuz oy olmadan 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne İlişkin Sözleşmeye ek bir protokol yerine vatansız kişilerin statüsüyle ilgili bağımsız bir sözleşme hazırlanmasını karara başlamıştır.

Sözleşme, 23 Eylül 1954'te 19 olumlu ve 2 çekimsiz oyla, ve hiç olumsuz oy olmadan kabul edilmiştir, ve Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde imzaya açılmıştır.

Sözleşmenin her biri aynı derecede geçerli olan İngilizce, Fransızca ve İspanyolca metinleri bu Nihai Bildiriye eklenmiştir.

2. Konferans oy birliğiyle Sözleşmenin bölüm ve madde başlıklarının pratik amaçlarla konduğunu ve bir yorum unsuru olmadıklarını karara başlamıştır.

3. Konferans 1 olumsuz ve 4 çekimsiz karşı 16 oyla aşağıdaki tavsiyeyi kabul etmiştir:

Konferans,

Her bir Sözleşmeci Devletin, bir kişinin vatandaşı olduğu Devletin korumasından vazgeçmesine yol açan nedenleri geçerli kabul etmesi durumunda o kişiye Sözleşmenin vatansız kişiler için öngördüğü muameleyi gösterme imkanlarını olumlu bir yaklaşımla ele almasını tavsiye eder; ve

Ayrıca, Vatansız kişinin topraklarında bulunduğu Devletin yukarıda sözü edilen muameleyi göstermeye karar verdiği durumlarda, diğer Sözleşmeci Devletlerin de bu kişiye Sözleşmede öngörülen muameleyi göstermelerini tavsiye eder.

4. Konferans oy birliğiyle aşağıdaki kararı kabul etmiştir:

Konferans,

1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne İlişkin Sözleşmenin 33. Maddesinin, hiçbir Devletin bir kişiyi ırkı, dini, milliyeti, belirli bir toplumsal gruba mensubiyeti ya da siyasi görüşleri nedeniyle yaşamının ya da özgürlüğünün tehdit altında olduğu ülkelerin sınırlarına hiçbir suretle ihraç etmemesi ya da geri göndermemesi gerektiğine dair genel olarak kabul gören ilkenin bir ifadesi olduğu kanaatinde olarak,

Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme'de, 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme'nin 33. Maddesine eşdeğer bir madde yer almasını gerekli bulmamıştır.

Konferans Başkanı, Başkan Yardımcıları ve Yardımcı Sekreteri bu Nihai Bildiriye KONFERANSIN HUZURUNDA imzalamışlardır.

New York'ta bin dokuz yüz elli dört yılının Eylül ayının yirmi sekizinci günü, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca metinleri aynı derecede geçerli olmak suretiyle bir nüsha olarak düzenlenmiştir. Bu Nihai Bildirinin Çinceye ve Rusçaya çevirileri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından hazırlanacaktır, ve Genel Sekreter, talep üzerine, Bildirinin suretlerini Konferansa katılmak üzere davet edilen bütün Hükümetlere gönderecektir.